

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ได้สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสาขางานที่นักเรียนเลือกเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

วิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

- นักเรียนส่วนใหญ่อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.39
- เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 95.19
- สถานศึกษาที่มีผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

คิดเป็นร้อยละ 12.02 เข้าศึกษาโดยวิธีการสอบคัดเลือก ร้อยละ 66.35

- ผลการเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.76-3.00 คิดเป็นร้อยละ 40.38

- เรียนในสาขางานเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง คิดเป็นร้อยละ 89.42

- ศึกษาในระบบปกติ คิดเป็นร้อยละ 72.12 ระดับ

- คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน (5 ภาคเรียน) ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.01-3.25 คิดเป็นร้อยละ 24.04

- ที่อยู่อาศัยขณะที่นักเรียนศึกษา คือ พักหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 53.37

- สถานะภาพการสมรสของบิดา มารดา คือ อยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 90.38

- จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาไม่นับรวมตัวนักเรียน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 57.21

- ผู้อุปการะในการเรียนของนักเรียน คือ บิดา และมารดา คิดเป็นร้อยละ 74.04

- ระดับการศึกษาของบิดา คือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.27
- ระดับการศึกษาของมารดา คือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.79
- อาชีพของบิดา ส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 44.23
- อาชีพของมารดา ส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 57.69
- รายได้ของบิดา มารดา รวมกันต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.71

วิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

- นักเรียนส่วนใหญ่อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 83.45
- เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 95.68
- สถานศึกษาที่มีผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง คิดเป็นร้อยละ

14.39

- เข้าศึกษาโดยวิธีการสอบคัดเลือก คิดเป็นร้อยละ 61.15
- ผลการเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.76-

3.00 คิดเป็นร้อยละ 40.29

- เรียนในสาขางานเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง คิดเป็นร้อยละ 92.09
- ศึกษาในระบบปกติ คิดเป็นร้อยละ 71.22
- ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน (5 ภาคเรียน) ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.01-3.25 คิดเป็น

ร้อยละ 37.41

- ที่อยู่อาศัยขณะที่นักเรียนศึกษา คือ พักบ้านของบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 55.40
- สถานะภาพการสมรสของบิดา มารดา คืออยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 88.49
- จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาไม่นับรวมตัวนักเรียน 1 คน และ 2 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คิดเป็น

ร้อยละ 43.17

- ผู้อุปการะในการเรียนของนักเรียน คือ บิดา และมารดา คิดเป็นร้อยละ 79.86
- ระดับการศึกษาของบิดา คือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.36
- ระดับการศึกษาของมารดา คือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.96
- อาชีพของบิดา ส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 39.57
- อาชีพของมารดา ส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 51.08
- รายได้ของบิดา มารดา รวมกันต่อเดือน 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.01

5.1.2 การวิเคราะห์หาคออยพหุคูณ เพื่อทำนายปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขางานเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาขางานที่เรียน พฤติกรรมทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขางานเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นตัวทำนายได้มากที่สุด รองลงมาคือ สาขางานที่เรียน พฤติกรรมทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ตามลำดับ

5.1.3 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างวิทยาลัยเทคนิคสังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาขางานที่เรียน พฤติกรรมทางการเรียน และความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

ภาคเหนือ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาขางานที่เรียน พฤติกรรมทางการเรียน และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.1.4 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัว ปัจจัยด้านระบบดูแลช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงฝึกงาน ห้องเรียน เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ จากการศึกษาไม่พบ ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งข้อมูลด้านปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว พอสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวมีอิสระในด้านความคิดการตัดสินใจและการแสดงออก สมาชิกในครอบครัวห่วงใยการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เมื่อทำความผิดจะได้รับการยกย่องชมเชยจากสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวสนใจช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ และเมื่อมีเวลาว่างมักจะทำกิจกรรมร่วมกัน ผู้ปกครองสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนและคอยแนะนำอยู่เสมอเมื่อทำความผิด สมาชิกในครอบครัวจะไม่ซ้ำเติมและให้อภัยเสมอ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสามารถปรึกษาผู้ปกครองได้

2. ด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครอบครัวมีปัญหาเกี่ยวกับการเงิน สำหรับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ครอบครัวต้องการให้ทำงานพิเศษหลังเลิกเรียน และครอบครัวมีปัญหาเรื่องหนี้สินมาก

3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้คำปรึกษาและติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ติดต่อบริษัทงานกับผู้ปกครองเมื่อทราบปัญหาและความประพฤติของนักเรียน ให้คำแนะนำในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบหาเพื่อน การปรับตัวในกลุ่มเพื่อน และสังคมภายนอก ให้คำปรึกษาในเรื่องแผนการเรียนและการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ให้คำแนะนำขั้นตอนการลงทะเบียนและชำระเงินของนักเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาที่นักเรียนจะค้นคว้า ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานกับสถานประกอบการ

4. ด้านคุณภาพการสอนของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ครูมีความรู้ในรายวิชาที่สอน ครูแนะนำทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ครูสำรวจเวลาเรียน การเข้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนเรียนเสมอ ครูบอกวัตถุประสงค์รายวิชาเรียนวิธีการเรียน กิจกรรมและแนวการประเมินผลก่อนที่จะสอนเสมอ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเสมอ ครูมีการเตรียมสื่อการสอน ใบงานและวัสดุฝึกในการเรียน ครูให้แนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียน ครูให้แนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียน ครูทบทวนเรื่องเดิมก่อนเริ่มสอนเรื่องใหม่เสมอ

5. ด้านสภาพแวดล้อมในโรงฝึกงานห้องเรียน เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ มีครูควบคุม ดูแลการปฏิบัติทุกขั้นตอน มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น น้ำดื่ม ห้องน้ำที่สะอาด เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ มีความเพียงพอ และใช้งานได้อย่างเหมาะสมสำหรับการฝึกปฏิบัติ มีป้ายนิเทศเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีมุมวิชาการที่เหมาะสมภายในโรงฝึกงานเพื่อให้นักเรียนค้นคว้า มีขนาดห้องเรียนที่ใช้เรียนภาคทฤษฎีเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน มีข้อบังคับ/กฎระเบียบของโรงฝึกงานที่ชัดเจน มีการจัดวางเครื่องมือและเครื่องจักรไว้ในที่เหมาะสม และเป็นระเบียบ โรงฝึกงานมีสภาพเอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีแสงสว่างที่เพียงพอ มีอากาศถ่ายเทที่ดี

โดยสรุป จากการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบบางปัจจัย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาขางานที่เรียน พฤติกรรมทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ

ภาคเหนือ พบว่า มีปัจจัยที่แตกต่างกัน ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนจะมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ

ทั้งนี้ ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และสถานศึกษา สามารถนำผลการศึกษาวิจัยนี้ ไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ ดังนี้

1. คณะแผนกเสถียรสมาคมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อสถานศึกษาทำการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อแล้ว ควรจัดให้มีการเรียนปรับพื้นฐาน พัฒนาความรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้นก่อนต่อยอดการเรียนรู้อื่น
2. สาขางานที่เรียน งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน ควรแนะแนวการศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบตัวเองอย่างแท้จริง ตามความชอบและถนัด ก่อนการเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. พฤติกรรมทางการเรียน ครูผู้สอนจัดรูปแบบการเรียนรู้อื่นให้สอดคล้องกับพฤติกรรมทางการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กิจกรรมที่ส่งเสริม อาทิ R Tutor การแข่งขันตอบปัญหาวิชาการ โครงการวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม
5. ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ส่งเสริมกิจกรรมด้านกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ อาทิ ค่ายคุณธรรม นำวิชาชีพ เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับเพื่อน สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีอันจะส่งเสริมผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ด้านผลการเรียนก่อนเข้าเรียน

หรือคณะแผนกเสถียรสมาคมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวก พบว่า ผลการเรียนก่อนเข้าเรียน เป็นผลจากการวัดความรู้เดิม อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัยหลายท่าน ดังนี้

เมธี ธรรมวัฒนา [31] พบว่า พื้นความรู้เดิม ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ

ธนาศักดิ์ กู้สุจริต [14] พบว่า ความรู้เดิมมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แผนกวิชาช่างยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตำรวจ ชินจันทิก [49] พบว่าความรู้พื้นฐานเดิมเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชัยวัฒน์ แน่นอุดร [39] กล่าวว่านักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานการศึกษาเดิมน้อย จะไม่สามารถถ่ายโอนความรู้เดิมเพื่อเรียนรู้เรื่องใหม่ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

พัชรภรณ์ วรรณพุด [38] ก็ให้ผลสอดคล้องกัน คือ ปัจจัยด้านภูมิหลังทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาสาขาวิชาเลขานุการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5.2.2 ด้านสาขางานที่เลือกเรียน

มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวก ความสนใจ ความถนัด การเลือกเรียน เป็นส่วนของการส่งเสริมแรงจูงใจ และมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัยหลายท่าน ดังนี้

พร พรหมหาราช และ จุลลดา ขาวสะอาด [50] ศึกษาผลสัมฤทธิ์และปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ พบว่า อันดับการเลือกเข้าสังกัดสาขาวิชาเอก มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ระดับนัยทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันที่ระดับนัยทางสถิติ ($p < 0.05$)

แต่ขัดแย้งกับ พรพรรณ เหลลาวชิระสุวรรณ [51] ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสาขาวิชาเอก ของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาเอกของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสนใจ ความถนัด การเลือกเรียน เป็นส่วนของการส่งเสริมแรงจูงใจ และมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.2.3 ด้านพฤติกรรมทางการเรียน

มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวก พฤติกรรมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่แสดงออกในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งของ และบุคคลบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความขยันหมั่นเพียร บากบั่น เอาใจใส่หาความรู้เพิ่มเติม มีความละเอียดรอบครอบ ยึดถือในกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกิดจากการที่บุคคลถูกฝึกฝน อบรม ปลูกฝังเอาใจใส่ ขอมรับผลที่ตนได้กระทำ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข และพฤติกรรมทางการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ดังนี้

เมธี ธรรมวัฒนา [31] ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษา

สุวิมล ว่องวานิช อ่างใน เสาวลักษณ์ ขงวานิชกิจ [52] ได้ศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างองค์ประกอบด้านเขาวนัญญาปัญหาส่วนตัว พฤติกรรมและทัศนคติในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และหากสุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด เพื่อนำมาสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1175 คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้เขาวนัญญาปัญหาส่วนตัว พฤติกรรม และทัศนคติในการเรียน เป็นตัวทำนายสหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างตัวทำนายทั้ง 3 ตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Diener อ่างใน เสาวลักษณ์ ขงวานิชกิจ [52] ได้ศึกษาความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2,3 และ 4 จำนวน 138 คน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีพฤติกรรมในการเรียนต่างกัน คือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูง มีพฤติกรรมทางเรียนดีกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่ำ

Carter อ่างใน ดวงใจ ผัดหวัง [53] พบว่า พฤติกรรม หรือนิสัยด้านการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง มีนิสัยในด้านการเรียนดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงว่านักเรียนยังขาดการปรับตัวด้านนิสัยที่ดี จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.2.1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการ หรือความปรารถนาของบุคคล มีความมุ่งมั่นและ ความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำตนเองไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ดังนี้

พิมพ์พิร์สุ สียางนอก [20] พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นักเรียนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวปกติและในสถานสงเคราะห์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับที่สูง แต่ไม่แตกต่างกัน

และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อเนก นรสาร [22] วิริยะ จันไทย [54] วิภาดา เกิดพิทักษ์ [41] ลิจิต กาญจนภรณ์ [55] และ สำรวน ชินจันทิก [49] พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2.1 ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวก กลุ่มเพื่อน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและมีผลต่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ ที่ดีในกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในด้านความคิด ทักษะคิด ค่านิยมพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ดังนี้

De Coster อังไฉน กนกรัตน์ นาคหฤทัย [30] พบว่า นักศึกษามีความพอใจในเพื่อนร่วมชั้นเรียนสูงย่อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในเพื่อนร่วมชั้นเรียนต่ำ อีกทั้งการมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้ ย่อมทำให้อิทธิพลของเพื่อนมีความสำคัญต่อนักศึกษา

ขวัญชัย สงวนพงษ์ [13] และ ธนาศักดิ์ กู้สุจริต [14] พบว่า ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง และนักศึกษาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ศึกษาในครั้งนี เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุม และสอดคล้องบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาอื่น สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมทั้งประเทศเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น